

פסח שחל בשבת

שבועי של פסח

הכנות לשבועי של פסח - יש לעשות (ביום חמישי) 'עירוב תבשילין' ע"י מצה ותבשיל נוסף. גם מי שלא יבשל מיר"ט לשבת, אלא רק ידליק נרות, יעשה 'עירוב תבשילין', שהרי מדליק נרות ומחמם אוכל מיר"ט לשבת וכדומה. אם מתארח - לא יעשה עירוב תבשילין.

שבועי של פסח - ניתן להתיר לבשל משבועי של פסח לשבת, 'מצה שרויה' (אף למחמירים בכך) או קטניות עבור שבת. אמנם, ייזהר שלא לאכול בטעות מתבשילים אלו (ויברור את הקטניות לפני הבישול, גם מחשש לחיטה הנמצאת ביניהם).

כיום שיש אמצעי קירור כדאי להכין את הקטניות כבר בחול המועד או אף לפני החג (כשמכניסים בפסח, ניתן להכין מעיקר הדין גם בכלי פסח, ובמיוחד שלא ישתמשו בהם בעשרים וארבע שעות הבאות, אך טוב יותר כיום להכין במקרה זה בכלים חד פעמיים. בכל מקרה, לא בכלי חמץ).

שבת הצמודה לשבועי של פסח

נחלקו האם מותר לאכול חמץ (א. שאלת מוקצה, כי בין השמשות היה אסור באכילה. ב. שאלת גזל הגוי). להלכה, ראוי להחמיר בחמץ גמור. יש מקום להקל בדברים שאינם חמץ (נפתחו לפני פסח; אין 'הכשר לפסח' למרות שלפי המרכיבים אין זה חמץ, וכד'). ובודאי שניתן להקל בקטניות.

תפילת ליל שבת

מגן אבות:

הריטב"א (ר"ה יא): בשם תוס': לילה המשומר ובא מן המזקין. מכאן אמרו בתוספות כי כשחל פסח ביום שבת ש"ץ היורד לפני התיבה ערבית אין לו לומר אותה ברכה מעין שבע שסודר בלילי שבתות דהא מפני המזיקין תקנה תחילה ולילה זה משומר ובא מן המזיקין... ואף על גב דאנן השתא לית לן חשש מזיקין שהרי בתי כנסיות שלנו ביישוב זאת אנו אומרים בכל שבת 'מעין שבע', משום 'לא פלוג', ואם כן, הוא הדין בפסח שחל בשבת, צריך לומר 'מעין שבע'.	אבודרהם סדר תפלות הפסח: ויש אומרים שאין לומר ברכה אחת מעין שבע בליל פסח שחל להיות בשבת... ומיהו נהגו לאמרו. שר"ת ישכיל עבדי (ח"ו עמ' רצז) נוהגים לומר, שהרי בתי הכנסת שלנו ביישוב, ובכל זאת אנו אומרים בכל שבת 'מעין שבע', משום 'לא פלוג', ואם כן, הוא הדין בפסח שחל בשבת, צריך לומר 'מעין שבע'.
---	--

מקובלים, הרב
מרדכי אליהו

לוח א"י, שר"ת
יב"א אר"ה ח"ב כ"ה

הכנות לפני החג

מי מלח:

יש להכין מי מלח לפני שבת. אם לא הכינו, ניתן להכין בשבת כמות קטנה (אך כמות כזו שתספיק כדי לכסות את הכרפס), וישימו קודם את המלח ואח"כ את המים (ינהג הפוך מהרגיל ביום חול).

חרוסת:

יש להכין חרוסת לפני שבת. אם לא הכינו: יחתוך את האגוזים לחתיכות קצת גדולות.

לגבי הלישה: ייתן קודם את היין ואח"כ את האגוזים וכו'; יעשה בלילה רכה, ולכתחילה יערב באצבעו (לדעת החזו"א, ניתן לערב בכף). מי שעושה בלילה עבה, בשני השינויים הנ"ל, יש לו על מי לסמוך. אם נתנו מעט משקה בחרוסת לפני שבת (אך קצת יותר מכמה טיפות), ניתן להוסיף בשבת עוד משקה.

זרוע:

יש לצלותה כמובן לפני שבת. אם לא צלו, יניחו זרוע מבושלת, שאינה צלויה.

אמירת ויהי נועם

שאלת יעב"ץ שם:
אך אעפ"כ נ"ל די"ט
של פסח שחל
להיות בשבת שאני
שואל לאומרו במ"ש
שלפניו כיון דאיכא
ערב פסח דאסור
במלאכה...

שו"ע (ו"ד שצ"ט,
ג):
חל יום שביעי בערב
הרגל... מותר לכבס
ולרחוץ ולספר בערב
הרגל.
הגה:.... ובערב פסח
מותר בכל אחר
חצות, דהיינו מזמן
שחיטת הפסח
ואילך.
ביאור הגר"א:
נראה דחשיב כמו
מועד דקרא חשבו
בתוך המועדים.

לוח א"י, צ"א (י"ג,
לו) -
וכך מקובל יותר

שר"ת שאלת
יעב"ץ (ח"א
סימן י"ט):
שאלת כשחל
יום א' דפסח
בשבת אם
אומרין ויהי
נועם במוצאי
שבת שלפניו.

תשובה...
מסתברא
טעמא מאי
אין אומרים
אותו כשחל
י"ט בשבת
הבאה. משום
דבעינן ששת
ימי המעשה
וליכא,
משו"ה בחל
בשבת דלא
שייך הק
טעמא למה
לא נאמר
אותו.

מ"ב (רצ"ה,
ס"ק ג).